Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 6.6.2023

Asia: U 6/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä (nettonollateollisuutta koskeva säädös)

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi nettonollateollisuutta koskevan säädöksen u-kirjelmästä. MMM yhtyy u-kirjelmässä esitettyyn valtioneuvoston kantaan.

MM haluaa nostaa esille muutaman yleisluontoisen kommentin koskien asetusehdotusta:

- Tämän komission aikana on neuvoteltu ja edelleen neuvoteltavana monia eurooppalaista ilmastotyötä tukevaa aloitetta. Osittain samanaikaisia ehdotuksia neuvoteltaessa ja niiden alemman asteisia säädöksiä työstettäessä tulee huomioida koherenssi EU-lainsäädännössä. Tämä on vaativa tehtävä niin komission kuin jäsenvaltioiden virkamiehille.
- On tärkeää, että asetuksen mukaisten hankkeiden edistämisessä otetaan ennakoivasti huomioon vaikutukset maa-, metsä- ja kalatalouden sekä muun luonnonvaratalouden harjoittamiseen.
- On ymmärrettävää, että vihreän siirtymän ja ilmastotoimien edistämiseksi tietyille hankkeille halutaan antaa etusija luvituksessa. Useiden hankkeiden etusijalle nostaminen ei kuitenkaan saisi aiheuttaa viivästystä muissa luvitusprosesseissa.
- MMM pitää hyvänä sekä uusiutuvan energian direktiiviin (RED III) että nettonollateollisuutta koskevaan asetusehdotukseen sisällytettyä tavoitetta lupaprosessien sujuvoittamisesta ja nopeuttamisesta. Yhdymme U-kirjeessä linjattuun tavoitteeseen siitä, että Suomen tulee korostaa tarvetta huomioida kansalliset erityispiirteet asianmukaisella tavalla jättämällä jäsenvaltioille riittävästi liikkumavaraa lupamenettelyjen kehittämisessä ja nopeuttamisessa. Nettonollateollisuuden asetusehdotuksessa ehdotettu ”automaattinen lupamenettely” kiristää lupaviranomaisten aikatauluja entisestään. Tällä on välittömät vaikutukset lupaviranomaisten toimintakykyyn.
- Maa- ja metsätalousministeriö kiinnittää huomiota, että komissio määrittelee asetuksessa varsin yksityiskohtaisesti ne teknologiat tuotantoketjuineen, jotka listattaisiin erityiskohtelun saaviksi strategisiksi nettonollateknologioiksi. Strategisiksi nettonollateknologioiksi ei kuitenkaan ole määritelty kaikkia Suomelle oleellisia vähähiiliteknologioita. Jäsenvaltioille tulisi jättää liikkumavaraa erityiskohtelun saavien teknologioiden määrittämisessä ja esimerkkilistojen tulee olla tarpeeksi joustavia tulevaisuuden teknologioita kohtaan..
- Tuulivoimaa koskien on huomattava, että Suomessa Puolustusvoimat ei ole asetusehdotuksen mukainen lupaviranomainen, mikä tulee ottaa huomioon tuulivoiman luvitusprosesseja ehdotuksia koskien.